

LOPS21 ja ALOPS21 luvun 4.2. päivitys 1.8.2025 alkaen

4.2.4 Paikallisesti päätettävät asiat

Erkko - lukiossa noudatetaan oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämisessä lukiolakia, lukion opetussuunnitelman perusteita sekä seuraavia paikallisesti päätettyjä toimintatapoja:

Tukitoimista, erityisopetuksesta ja niitä koskevista oikeuksista tiedottaminen opiskelijoille ja huoltajille

Opiskelijan oikeudesta saada oppimisen tukea tiedotetaan lukuvuosittain koulun viestintäkanavien, kuten Wilman ja kotisivujen kautta.

Opiskelijoille oppimisen tuen ja erityisopetuksen mahdollisuuksista tiedotetaan lukuvuoden alussa ryhmänohjaajan tapaamisissa sekä opinto-ohjauksen yhteydessä.

Huoltajia tiedotetaan lisäksi vanhempainilloissa. Opiskelijoita ja huoltajia tuetaan olemaan matalalla kynnyksellä yhteydessä mahdollisesta tuen tarpeesta erityisopettajaan, ryhmänohjaajaan ja opiskeluhuollon henkilöstöön.

Tukitoimien ja erityisopetuksen tarpeen arviointi

Opiskelijoiden tuen tarvetta arvioidaan monipuolisesti ja pitkäjänteisesti osana lukio-opiskelua. Tuen tarpeen arviointiin voivat osallistua erityisopettaja, aineenopettajat, opinto-ohjaaja sekä tarvittaessa opiskeluhuollon henkilöstö.

Erityisopettaja tekee ensimmäisen lukuvuoden alussa opiskelijoille lukiseulan, minkä perusteella erityisopettaja tekee tarvittaessa yksilötestauksen. Erityisopettaja keskustelee testien tuloksista opiskelijan kanssa ja yhdessä sovitaan tarvittavista tukitoimista. Huoltaja voi osallistua keskusteluun halutessaan. Erityisopettaja arvioi tukitoimien tarpeellisuutta ja riittävyttä lukioaikana yhteistyössä opiskelijan (ja huoltajan) ja aineenopettajien kanssa.

Aineenopettajat arvioivat opiskelijoiden tuen tarvetta säännöllisesti osana omaa opetustaan. Tuen tarve voi ilmetä esimerkiksi tuntityöskentelyssä, kotitehtävissä tai kokeen suorittamisessa. Tuen tarve voi liittyä esimerkiksi työskentelyyn ryhtymisessä tai valmiiksi saamisessa, rauhallisen (koe)ympäristön tai lisääjän tarpeena tai muina erityisjärjestelyinä. Aineenopettaja ilmoittaa mahdollisista havainnoistaan opiskelijalle ja tämän ryhmänohjaajalle.

Otetaan huomioon perusopetuksesta siirtyvä tieto. Opiskelijoita kehoitetaan ilmoittamaan omatoimisesti mahdollisista tuen tarpeistaan.

Tukitoimien ja erityisopetuksen kirjaaminen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan

Tukitoimet kirjataan Wilmaan ja opiskelijan suostumuksella myös henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan (HOPS). Ryhmänohjaaja avaa opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelmalomakkeen. Kirjaamisesta vastaa tukea antava opettaja tai opinto-ohjaaja yhteistyössä opiskelijan kanssa. HOPS:iin kirjataan sovitut tukimuodot, niiden kesto ja arviointikäytännöt. Kirjaamiseen sisältyy opiskelijan suostumus ja tahdon ilmaisu.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen

Oppimisen tukea toteutetaan ensisijaisesti aineenopettajan antaman ennakoivan ja tavanomaisen tukiopetuksen muodossa. Oppimisen tukea toteutetaan lukiossa joustavasti yksilö- tai pienryhmäopetuksena aineenopettajien, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan yhteistyönä. Tuki voi olla tukiopetusta, oppimistekniikoiden ohjausta, kieli- ja matematiikkavalmiuksien vahvistamista tai muita erityisjärjestelyjä (esim. lisäämää ja/tai erillistila kokeissa) oppimisen ja osaamisen osoittamisessa.

Erityisopetus järjestetään erityisopettajan johdolla opiskelijalle, jonka tuen tarve on todettu merkittäväksi ja hallintopäätöksellä vahvistettu. Hallintopäätöksen edellytyksenä on, että opiskelija on ottanut vastaan aiemmin tarjottuja tukitoimia.

Tuen ja erityisopetuksen seuranta ja arviointi

Tukitoimien vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti aineenopettajien, erityisopettajan ja opiskelijan kesken. Tarvittaessa kutsutaan mukaan opiskeluhuollon asiantuntijoita ja opiskelijan huoltaja. Tukimuotoja voidaan tarvittaessa vahvistaa, muuttaa tai lopettaa.

Erityisopetuksen päätös

Erityisopetuksen antamisesta tulee tehdä hallintopäätös lukiolain 28 b §:n mukaisesti, kun opiskelijalla on todennettuja ja pitkäkestoisia oppimisvaikeuksia tai niihin rinnastettavia syitä. Erkkö -lukiossa päätöksen tekee lukion virka-apulaisrehtori, opettajien havaitseman tarpeen, opiskelijan tai huoltajan esityksen tai asiantuntija-arvioiden perusteella.

Opiskelijan ja huoltajan kuuleminen erityisopetuksen päätöksessä

Ennen erityisopetuspäätöksen tekemistä rehtori kuulee opiskelijaa ja alaikäisen opiskelijan huoltajaa tai muuta laillista edustajaa. Kuulemisessa käydään läpi tuen tarpeen, aiemmat tukitoimet ja suunnitelman erityisopetuksen toteuttamisesta. Kuuleminen dokumentoidaan hallintopäätöksen yhteydessä.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako edellä mainituissa asioissa.

Kaikki tukitoimet suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijan näkökulmaa ja osallisuutta kunnioittaen. Lukion henkilökunta toteuttaa oppimisen tukea ja erityisopetusta monialaisena yhteistyönä. Eri tahojen tehtävät jakautuvat alla kuvatulla tavalla:

- **Erityisopettaja** arvioi tuen tarvetta, antaa tukea ja ohjaa erityisjärjestelyissä,
- **Aineenopettajat** suunnittelevat ja toteuttavat tukea käytännössä ja osallistuvat arviointiin,
- **Opinto-ohjaaja** tukee HOPS-työssä ja opiskelijan ohjauksessa,
- **Rehtori** tekee erityisopetuspäätökset ja vastaa hallinnollisista linjauksista,
- **Opiskeluhoolto** osallistuu moniammatillisesti silloin, kun tarvitaan kokonaisvaltaista tukea.